

**LIETUVIŲ KALBOS IR LITERATŪROS (SKAITYMO) NACIONALINIO
MOKINIŲ PASIEKIMŲ PATIKRINIMO 8 KLASĖJE, VYKDOMO
PRATĘSIANT PATIKRINIMO LAIKĄ 50 PROC., ELEKTRONINIO
VYKDYMO INSTRUKCIJA**

1. Lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) nacionalinio mokinių pasiekimų patikrinimo 8 klasėje, vykdomo pratęsiant patikrinimo laiką 50 proc., elektroninio vykdymo instrukcija (toliau – Instrukcija) nustato lietuvių kalbos ir literatūros (skaitymo) nacionalinio mokinių pasiekimų patikrinimo 8 klasėje, vykdomo pratęsiant patikrinimo laiką 50 proc., (toliau – NMPP) elektroninio vykdymo datą, laiką, NMPP vykdymui reikalingą medžiagą, priemones, NMPP vykdymo pritaikymą specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams, NMPP eigą.

2. Instrukcija parengta vadovaujantis Nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2017 m. sausio 4 d. įsakymu Nr. V-6 „Dėl Nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas).

3. NMPP vykdymo data ir laikas nurodyti Aprašo 4 punkte nustatyta tvarka patvirtintame einamųjų mokslo metų NMPP tvarkaraštyje.

4. NMPP vykdymui reikalinga medžiaga:

4.1. mokiniui: vardiniai prisijungimo duomenys (prisijungimo adresas, prisijungimo vardas ir slaptažodis);

4.2. vykdytojui: kompiuteris, mokinių vardiniai prisijungimo duomenys (prisijungimo adresas, prisijungimo vardas ir slaptažodis), NMPP vykdymo protokolas (iš Nacionalinių egzaminų centralizuotos informacinės sistemos NECIS), mokinių grupės sąrašas.

5. NMPP vykdymui reikalingos priemonės:

5.1. kiekvienam mokiniui skirtas kompiuteris, prijungtas prie interneto ir atitinkantis šiuos reikalavimus:

5.1.1. jei naudojamas belaidžiu ryšiu („Wi-Fi“), turi būti užtikrinta, kad NMPP vykdymo metu nebus sutrikimų (nerekomenduojama naudotis bendro naudojimo „Wi-Fi“, rekomenduojama turėti alternatyvų interneto šaltinį);

5.1.2. mokinių kompiuteriuose turi būti įdiegta ne senesnė nei „Windows 10“ operacinė sistema;

5.1.3. mokinių kompiuteriuose turi būti įdiegtas lietuvių kalbos paketas bei klaviatūroje pažymėti visi lietuvių kalbos diakritiniai (ė, į ir t. t.) ženklai;

5.1.4. mokinių kompiuteriai turi turėti mažiausiai 4 GB operatyvinės atminties, mažiausiai dviejų branduolių 1,2 GHz taktinio dažnio ir x86 architektūros procesorių;

5.1.5. kompiuteriuose turi būti įdiegta bent vienos iš naršyklių aktuali versija (ne ankstesnė kaip „Microsoft Edge 133“ versija, ne ankstesnė kaip „Mozilla Firefox 128.x“ versija, ne ankstesnė kaip „Google Chrome 133.x“ versija);

5.1.6. turi būti užtikrinta, kad naršyklėje nėra įjungta automatinio vertimo arba klaidų tikrinimo funkcija / įskiepis;

5.1.7. turi būti užtikrinamas nepertraukiamas kompiuterių veikimas viso NMPP metu (jei tai yra nešiojamasis kompiuteris, jis turi būti įjungtas į srovės šaltinį);

5.1.8. kiekvienas stacionarusis kompiuteris turi turėti veikiančią kompiuterinę pelę ir klaviatūrą;

5.1.9. kiekvienas nešiojamasis kompiuteris turi turėti veikiančią kompiuterinę pelę;

5.1.10. kompiuteriai turi būti įjungti prieš prasidedant NMPP. Kiekviename kompiuteryje turi būti atidaryta naršyklė ir joje atvertas elektroninės užduočių atlikimo (testavimo) sistemos langas;

- 5.1.11. planšetiniais kompiuteriais NMPP metu naudotis negalima;
- 5.1.12. kiekvienoje patalpoje turi būti laikrodis;
- 5.1.13. kiekvienoje patalpoje turi būti rašomoji lenta arba sudarytos kitos galimybės vykdytoji užrašyti NMPP pradžios ir pabaigos laiką;
- 5.1.14. kiekvienam mokiniui skirtos ausinės:
- 5.1.14.1. siekiant išvengti trikdžių, rekomenduojama naudoti laidines ausines;
- 5.1.14.2. ausinių jungtis turi būti suderinama su darbo vietoje esančiu kompiuteriu;
- 5.1.14.3. prijungtos ausinės turi būti patikrintos iki NMPP vykdymo pradžios.
6. Priemonės, kuriomis gali naudotis mokiniai:
- 6.1. popieriaus lapai užrašams;
- 6.2. mėlyna ar juoda spalva rašantis (-ys) rašiklis (-iai), pieštukas, trintukas.
7. NMPP vykdymo pritaikymas specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams: NMPP užduoties atlikimo metu specialiųjų ugdymosi poreikių turintys mokiniai gali naudotis visomis pedagoginių psichologinių tarnybų rekomenduojamomis mokinio poreikiams pritaikytomis priemonėmis, t. y. gauti visą pagalbą, kuri teikiama mokiniui ugdymo procese.
8. NMPP eiga:

8.1.	8.45 val.	8.1.1. Mokiniai: 8.1.1.1. prie NMPP vykdymo patalpos ateina likus ne mažiau kaip 15 minučių iki NMPP vykdymo pradžios; 8.1.1.2. turi tik NMPP vykdymo instrukcijoje nurodytas priemones, geriamojo vandens (asmeninio naudojimo stiklinaitę, buteliuką ar kt.); 8.1.1.3. prie įėjimo į NMPP vykdymo patalpą iš vykdytojo sužino savo grupę ir sėdėjimo vietos numerį; 8.1.1.4. į patalpą įeina tik vykdytojui pakvietus. Į patalpą mobiliojo ryšio ir kitas informacijos perdavimo ar priėmimo priemones įsinešti draudžiama. 8.1.2. Vykdytojas: 8.1.2.1. ne vėliau kaip prieš 15 minučių iki NMPP vykdymo pradžios įleidžia mokinius į patalpą ir nurodo mokinių sėdėjimo vietas pagal sąrašą; 8.1.2.2. informuoja, kad mokiniai į patalpą neįsineštų asmeninių daiktų (išskyrus NMPP vykdymo instrukcijoje nurodytas priemones).
8.2.	8.50–9.00 val.	8.2.1. Mokiniai: 8.2.1.1. atsisėda į vykdytojo nurodytą sėdėjimo vietą prie kompiuterio (mokinio sėdėjimo vieta sutampa su jo eilės numeriu vykdymo protokole); 8.2.1.2. šalia savęs pasideda popieriaus lapus užrašams, rašiklius, pieštuką, trintuką; 8.2.1.3. ant suolo / stalo pasideda (jeigu turi) geriamojo vandens (asmeninio naudojimo stiklinaitę, buteliuką ar kt.); 8.2.1.4. iš vykdytojo gautais vardinais prisijungimo duomenimis (prisijungimo adresu, prisijungimo vardu ir slaptažodžiu) prisijungia prie elektroninės užduočių atlikimo (testavimo) sistemos ir patikrina, ar kompiuterio ekrane mato savo vardą ir pavardę; Jeigu mato kito mokinio vardą ir pavardę, apie tai praneša vykdytojui; 8.2.1.5. klauso vykdytojo nurodymų; 8.2.1.6. perskaito nurodymus elektroninėje užduočių atlikimo (testavimo) sistemoje. 8.2.2. Vykdytojas: 8.2.2.1. išdalija mokiniams vardinius prisijungimo duomenis: prisijungimo adresą, prisijungimo vardą ir slaptažodį; 8.2.2.2. pasako NMPP trukmę;

		8.2.2.3. užrašo lentoje NMPP užduoties atlikimo pradžios ir pabaigos laiką; 8.2.2.4. praneša mokiniams, kad gautais vardiniais prisijungimo duomenimis (prisijungimo adresu, prisijungimo vardu ir slaptažodžiu) pradėtų jungtis prie elektroninės užduočių atlikimo sistemos, įsitikintų, kad kompiuterio ekrane mato savo vardus ir pavardes, perskaitytų nurodymus elektroninėje užduočių atlikimo (testavimo) sistemoje ir pasirengtų atlikti NMPP užduotį lentoje nurodytu laiku; 8.2.2.5. įsitikina, kad mokinio kompiuteryje įjungta NMPP užduočiai atlikti lietuvių kalba; 8.2.2.6. prireikus padeda mokiniui prisijungti prie elektroninės užduočių atlikimo (testavimo) sistemos; 8.2.2.7. primena mokiniams, kad atlikdami skaitymo, teksto supratimo ir literatūros bei kultūros pažinimo užduotis gali naudotis įgarsinimo funkcija. Naudojantis įgarsinimo funkcija, būtina naudoti ausines.
8.3.	9.00–11.15 val.	8.3.1. Mokiniai atlieka NMPP užduotį: 8.3.1.1. Užduočiai atlikti skirtas laikas matomas elektroninės užduočių atlikimo (testavimo) sistemos lango viršuje; 8.3.1.2. NMPP užduotį atlieka savarankiškai, nesikalba tarpusavyje, naudojasi tik tomis priemonėmis, kurios nurodytos NMPP vykdymo instrukcijoje, jų neskolina; 8.3.1.3. Atlikdami užduotį gali pereiti nuo vieno klausimo prie kito, praleisti klausimą ir prie jo grįžti vėliau; 8.3.1.4. Mokinys, pavėlavęs ne daugiau kaip 15 minučių, gali jungtis prie elektroninės užduočių atlikimo (testavimo) sistemos ir atlikti užduotį (vėlavimo faktas pažymimas protokole); 8.3.1.5. Išeiti iš patalpos gali tik to paprašę ir gavę leidimą iš vykdytojo, bet ne ilgiau kaip 5 minutėms; 8.3.1.6. Mokiniai, baigę NMPP užduotį anksčiau, negu numatyta, būtinai paspaudžia mygtukus „Pateikti“ ir „Baigti darbą“, praneša apie tai vykdytojui ir, jam patikrinus, ar mokinys tikrai paspaudė mygtukus „Pateikti“ ir „Baigti darbą“, išeina iš patalpos. 8.3.2. Vykdytojas stebi mokinius, vykdymo protokole fiksuoja NMPP organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo pažeidimus (jeigu tokių yra), pažymi mokinio vėlavimo faktą. Mokiniui išėjus iš patalpos be leidimo, neleidžia jam grįžti ir tęsti NMPP užduoties.
8.4.	11.15 val.	Vykdytojas primena mokiniams, kad iki NMPP pabaigos liko 15 minučių. Primena, kad mokiniai, atlikę užduotį anksčiau nei numatyta, nepamirštų paspausti mygtukus „Pateikti“ ir „Baigti darbą“.
8.5.	11.00–11.15 val.	Mokiniai baigia atlikti NMPP užduotį. Mokiniai, atlikę užduotį, įsitikina, kad paspaudė mygtukus „Pateikti“ ir „Baigti darbą“, praneša apie tai vykdytojui pakeldami ranką ir išeina iš patalpos.
8.6.	11.15 val.	8.6.1. Vykdytojas: 8.6.1.1. praneša mokiniams, kad NMPP laikas baigėsi; 8.6.1.2. baigia pildyti NMPP vykdymo protokolą; 8.6.1.3. NMPP vykdymo protokolą atiduoda vyresniajam vykdytojui.

9. NMPP eiga, atsiradus techninių nesklandumų:

9.1.	Elektroninei užduočių atlikimo (testavimo) sistemai nustojus reaguoti į mokinio komandas	Vykdytojas pataria mokiniui vienu metu spausti klavišus „Ctrl“ ir „F5“ ir atnaujinti naršyklės langą arba atsijungti nuo elektroninės užduočių atlikimo (testavimo) sistemos ir tada prisijungti iš naujo.
9.2.	Atsiradus mokinio kompiuterio trikdžių	Vykdytojas fiksuoja laiką NMPP vykdymo protokole ir pataria mokiniui atsijungti nuo elektroninės užduočių atlikimo sistemos ir, pašalinus trikdžius, prisijungti iš naujo. Iš naujo prisijungus prie elektroninės užduočių atlikimo (testavimo) sistemos, sistema toliau tęsia užduoties atlikimo laiką, pertraukos laikas neįskaičiuojamas į visos NMPP užduoties atlikimo laiką. Jei per 30 minučių nepavyksta prisijungti prie elektroninės užduočių atlikimo (testavimo) sistemos, NMPP vykdymas nutraukiamas ir tai fiksuojama NMPP vykdymo protokole.
9.3.	Dingus interneto ryšiui	Vykdytojas fiksuoja laiką NMPP vykdymo protokole. Visi mokiniai lieka NMPP vykdymo patalpose, savo darbo vietose. Jei interneto ryšys atsiranda praėjus ne daugiau kaip 30 minučių, NMPP vykdymas tęsiamas toliau. Jei ryšio nėra ilgiau kaip 30 minučių, NMPP vykdymas nutraukiamas, tai fiksuojama NMPP vykdymo protokole.
9.4.	Neišsprendus techninių nesklandumų	NMPP vykdymo metu, savarankiškai neišsprendus techninių nesklandumų, vykdytojas turi kreiptis į Nacionalinę švietimo agentūrą el. paštu etestavimas@nsa.smsm.lt . Jeigu vykdytojas siunčia kompiuterio ekrano nuotrauką, kurioje matosi NMPP užduotis, turi būti užtikrintas siunčiamos informacijos konfidencialumas ir pasibaigus NMPP.